

Wścieklizna jest nadal groźną chorobą.

Wścieklizna to niebezpieczna choroba zwierząt, wywoływana przez wirusy z rodzaju *Lyssavirus*, z rodziny *Rhabdoviridae*. Do zakażenia dochodzi przez pokąsanie człowieka przez chore zwierzę bądź kontakt zwierzęcia z błonami śluzowymi, spojówkami lub uszkodzoną skórą człowieka.

Głównym rezerwuarem wirusa są dzikie i domowe zwierzęta takie jak: psy, wilki, lisy, nietoperze, ale także wiewiórki, sarny, koty. Możliwe choć rzadkie jest zakażenie na drodze powietrznej (długie przebywanie w jaskini - aerozolem odchodów nietoperzy w jaskiniach).

W bieżącym roku na Mazowszu zarejestrowano około 30 przypadków zwierząt zakażonych wirusem wścieklizny, w tym 3 przypadki na obszarze działania Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Radomiu.

W Polsce głównym rezerwuarem wirusa są psy, koty, lisy, nietoperze. Szczepienie psów przeciwko wściekliznie jest obowiązkowe, dlatego psy zakażają się i chorują sporadycznie.

Jednak większe zagrożenie stanowią koty. Nie tylko te, które wałęsają się po śmietnikach i piwnicach, ale także domowe, ponieważ szczepienie kotów jest u nas tylko zalecane.

Poza tym wścieklizną można zakażać się od innych ssaków. Szczególnie groźne są u nas nietoperze i rude lisy. Chorobę spotyka się też wśród koni i bydła, które zostało pokąsane przez zakażone lisy lub inne zwierzęta.

Wścieklizna jest ostrą chorobą zakaźną ośrodkowego układu nerwowego, objawiającą się zapaleniem mózgu i rdzenia, **prowadzącą do śmierci**. Chorobę cechuje długi okres utajenia, średnio od 1 do 3 miesięcy skrajnie do roku, a po nim pojawiają się niespecyficzne objawy, tj. bóle głowy, gorączka, nudności, niepokój, podniecenie, obrzmienie skóry wokół miejsca ugryzienia. Następnie pojawiają się porażenia mięśni i śpiączka. Charakterystycznym objawem wścieklizny u człowieka jest wodowstręt i światłowstręt.

W chwili pojawienia się objawów zwykle jest już zbyt późno na pomoc. Dlatego tak ważne jest jak najwcześniejsze poinformowanie lekarza o fakcie pokąsania, oplucia lub zadrapania przez zwierzę, co do którego nie ma pewności, że nie jest zakażone wirusem lub chore. W celu zapobieżenia chorobie istnieje szczepionka, którą podaje się jak najszybciej po narażeniu na zakażenie wg określonego schematu, o czym zdecyduje lekarz kwalifikujący do szczepienia, który może zalecić także np. podanie dodatkowo surowicy odpornościowej.

Chory człowiek jest także zakaźny dla otoczenia. Wirus znajduje się w jego centralnym układzie nerwowym, ślinie i skórze.

Pamiętaj:

- Nie drażnij zwierząt.
- Bądź czujny gdy podchodzą do Ciebie bezpieczne psy, koty nawet jeśli wyglądają przyjaźnie.
- Nie dokarmiaj zwierząt, nie pokazuj zwierzętom żywności.
- Podczas zwiedzania jaskiń, a także w innych miejscach pobytu nietoperzy, unikaj kontaktu z tymi ssakami.

- Uważaj na dzieci, gdyż ze względu na swoje zachowanie są one najbardziej podatne na kontakt ze zwierzętami.
- Nie dotykaj znalezionych zwierząt rannych, padłych lub zabitych. Jeśli doszło do takiego kontaktu należy niezwłocznie zgłosić się do lekarza, jednocześnie powiadomić lekarza weterynarii o miejscu padnięcia zwierzęcia

Pokąsanie przez zwierzę, które może przenosić wściekliznę, to stan zagrożenia życia.

Zasady postępowania w takiej sytuacji:

1. Energicznie płucz ranę wodą z mydłem przez około 15-20 minut.
2. Po odkażeniu rany jodyną lub alkoholem załóż jałowy opatrunek.
3. Jak najszybciej skontaktuj się z placówką medyczną dysponującą szczepionką, a w razie potrzeby także surowicą przeciwko wściekliznie, nawet jeśli w tym celu musisz przerwać wycieczkę lub wczasy.
4. W przypadku pogryzienia przez zwierzę domowe, należy ustalić właściciela zwierzęcia (imię nazwisko, adres zamieszkania, kontakt telefoniczny) w celu zgłoszenia go do obserwacji weterynaryjnej w kierunku wścieklizny.
5. Zwierzę powinno zostać poddane 15- dniowej obserwacji weterynaryjnej, która rozstrzyga o stanie jego zdrowia.

Te same zasady stosuje się w przypadku pozostałych obrażeń wywołanych przez ssaki np. zadrapania lub innego kontaktu ze śliną zwierząt, które mogą przenosić wirusa wścieklizny.

W sytuacji kontaktu ze zwierzęciem podejrzanym o wściekliznę (pogryzieniem, podrapaniem, polizaniem), gdy brak jest możliwości podjęcia obserwacji zwierzęcia, należy poddać się szczepieniu p/wściekliznie, które w Radomiu wykonuje się w Poradni Chorób Zakaźnych Radomskiego Szpitala Specjalistycznego przy ul. Lekarskiej 4.

Do szczepienia kwalifikuje lekarz chorób zakaźnych.

Oprócz szczepionki lub surowicy może zaistnieć konieczność leczenia antybiotykiem i profilaktyki przeciwzęzcowej, o czym decyduje lekarz.

Pamiętaj!

Wścieklizna to śmiertelna choroba. Dlatego trzeba robić wszystko, aby unikać możliwości ewentualnego zakażenia się wirusem wścieklizny. A jeśli już dojdzie do kontaktu, np. polizania, pokąsania, zadrapania przez zwierzę, trzeba jak najszybciej skontaktować się z lekarzem (POZ, Pogotowie Ratunkowe, najbliższy szpital), aby ratować swoje życie.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Radomiu

Lucyna Wiśniewska